

Forsvinder sociale problemer hvis vi forbyder dem adgang?

Zoneforbud for hjemløse

Torsdag d. 8/11 har SAND taget initiativ til fakkeloptog mod zoneforbud i København og Aarhus. Baggrunden er at en række hjemløse de seneste uger er blevet forvist fra de områder, hvor de bor og har deres 'gadefamilie'. Som om det ikke er slemt nok i sig selv at være hjemløs, er det nu også kriminelt. Danmark indførte d. 1. marts i år lovgivning, som man skulle synes hørte sig en fjern fortid til eller til nød en fjern egn, hvor vi med vanlig dansk selvgodhed kunne forklare det med at de jo ikke var helt så oplyste som os herhjemme.

Kort fortalt har vi indført zoneforbud til hjemløse, som betyder at politiet kan forbyde at en hjemløs opholder sig på et givent sted eller i en given kommune i f.eks. tre måneder. Hvis den hjemløse bryder forbuddet, er fængsling næste skridt.

Den hjemløse behøver ikke engang gøre noget kriminelt for at få et zoneforbud. Deres blotte tilstedeværelse er nok!

Det kan synes uretfærdigt, at hjemløse kriminaliseres frem for hjælpes. Det synes vi i hvert fald i SAND – De hjemløses landsorganisation. Men det er ikke tilfældigt, at vi er kommet dertil. Der har pågået en systematisk dæmonisering af hjemløse gennem flere år, der gør at det føles ganske naturligt for folketinget at kriminalisere hjemløse. For hvad er alternativet? Det er at hjælpe dem. Og den vej har man forladt for mange år siden.

Hjemløse kan sammenlignes med flygtninge og indvandrere i den forstand at de er uønskede. Ikke bare som fænomen – dvs. som udtryk for et samfunds manglende evne til at inkludere alle sine borgere – men også som borgere i landet. Folketinget har gjort sig store anstrengelser for at hindre flygtninge i at komme til landet og man har gjort det helt klart at flygtninge, fremmedarbejdere og deres afkom, ikke er lige så meget værd som etniske danskere ved bl.a. at give dem lavere overførselsindkomster og ved at ville rive de boliger ned, de bor i.

På samme måde, men ved knap så skrappe midler, har man gjort det klart for hjemløse og andre udsatte borgere, at de er samfundets bærme, som på alle måder skal vide, at de er uønskede.

Arbejdsmarkedet er lukket land for udsatte borgere. Alligevel har vi lavet en lovgivning, hvor arbejdsløse uden de nødvendige kompetencer eller den rette sundhedsmæssige tilstand, kontrolleres og straffes ud fra en antagelse om, at hvis bare man straffer folk hårdt nok, kan man få dem til at gå den rette vej igen. Det ved alle, der er nysgerrige nok til at se ud over sin egen ideologiske næsetip ikke holder. For det er en fiks idé uden hold i virkeligheden og i de problemer udsatte og i særdeleshed hjemløse har. Det er helt bevidst at den lovgivende magt laver tiltag, der udstiller udsatte borgere som pariaer – som nogen vi ikke ønsker at have i samfundet og derfor ikke ønsker at hjælpe.

For at komme lidt mere ned på jorden igen, hvor de hjemløse

sidder og fryser, kan vi passende kaste et blik på herbergerne til hjemløse. Herberg (og forsorgshjem og pensionater) er den sidste skanse i hjælpesystemet. En hjemløs skal altid kunne henvende sig på et herberg, få tag over hovedet, omsorg og støtte. Hvis ikke på det givne herberg, så på et herberg i nærheden. Kommunen er nemlig forpligtet til at levere det nødvendige antal pladser. Men det gør kommunerne ikke. I de sidste 10 år har vi haft en markant stigning i antallet af hjemløse, men overordnet er der ikke kommet flere herbergspladser, og der har tilmed været et generelt fald i kvaliteten af herbergspladserne, så den omsorg og støtte der skulle hjælpe den hjemløse, er blevet beskåret.

Rigsrevision og Institut for menneskerettigheder har påpeget at der mangler herbergspladser, at Socialministeriet og kommuner gør for lidt for at få tag over hovedet til hjemløse. Rigsrevisionen har ligeledes påpeget, at Boligministeriet ikke leverer de rammer der skal til for at der kan bygges tilstrækkeligt mange billige boliger som lavindkomstgruppen kan betale. Behøver jeg at sige at kritikken preller af. Vi er slået en på en anden vej: Vi kriminaliserer sociale problemstillinger.